

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ALBOM, MITCH

Micul mincinos / Mitch Albom. - București : Bookzone,
2024

ISBN 978-630-305-376-9

821.111

Traducător: **Maria Dosei**

Redactor: **Roxana Samoilescu**

Grafician copertă: **Dacian Florin Neagu**

Tehnoredactor: **Anca Marisac**

The Little Liar

Copyright © 2023 by ASOP, Inc

All rights reserved.

© Bookzone 2025, pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate pentru limba română.

Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodusă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni nr. 104, sector 4, București

Comenzi și informații:

Telefon: 031-433.50.68

E-mail: office@bookzone.ro

www.bookzone.ro

Mitch Albom

Micul mincinos

Bookzone
BUCUREȘTI, 2025

LBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI

1943

— Nu e adevărat.

Vocea bărbatului cel trupeș era profundă și răgușită.

— Ce nu este adevărat? a șoptit cineva.

— Unde mergem.

— Ne duc în nord.

— Ne duc la moarte.

— Ba nu e adevărat!

— Ba este adevărat, a spus bărbatul voinic. O să ne omoare când ajungem acolo.

— Nu! Ne strămută! În alte case! L-ați auzit pe copilul de pe peron!

— În alte case! a adăugat altcineva.

— Nu e nicio altă casă, a spus bărbatul voinic.

Un scârțâit al roților de tren pune capăt conversației. Bărbatul voinic studia gratiile din fier care acopereau singura fereastră din vagonul întunecos; era un vagon care transporta vite, nu oameni. Nu erau banchete. Nici mâncare, nici apă. Înăuntru erau înghesuite circa o sută de persoane, un bloc solid din ființe omenești. Bătrâni îmbrăcați în costum. Copii în pijamale. O tânără mamă care-și strângea bebelușul la piept. Jos stătea doar o persoană, o adolescentă, cu rochia ridicată deasupra unei găleți de tablă, pe care pasagerii o primiseră să-și facă nevoile. Își ascundea fața în mâini.

Bărbatul voinic n-a mai suportat. Ștergându-și sudoarea de pe frunte, și-a croit drum printre trupuri, către fereastră.

— Hei!

— Ai grijă!

— Unde te duci?

Ajuns la gratii, își băgă degetele groase prin găuri. Mormăi zgomotos. Cu fața schimonosită, începu să tragă.

Toată lumea din vagonul de vite a amuțit. *Ce face? Dacă vin gardienii?* În colț, un băiat slăbuț pe nume Sebastian stătea lipit de perete și privea scena care se desfășura în fața lui. Lângă el, aproape toată familia sa, mama, tatăl, bunicii, surorile lui mai mici. Dar când l-a văzut pe bărbat trăgând de gratiile de la fereastră, a devenit atent la fata cu părul negru și subțire aflată la câțiva pași de el.

O chema Fannie. Înainte să înceapă toate problemele, înainte de tancuri, de soldați, de câinii care lătrau, de bătăile în uși în miez de noapte să adune toți evreii din Salonic, orașul lui natal, Sebastian credea că o iubește pe această fată, dacă poate fi numită dragoste la paisprezece ani.

Nu destăinuise nimănui aceste sentimente, nici ei, nici altcuiva. Dar acum, din nu știu ce motiv, se simțea copleșit de iubire; se uita țintă la ea în vreme ce bărbatul voinic trăgea de gratii și le desprindea din perete. Cu un ultimul efort, le smulse și le aruncă pe jos. Prin dreptunghiul eliberat intrau valuri de aer. Se vedea cerul albastru al primăverii.

Bărbatul voinic n-a stat să piardă vremea. A dat să se urce, dar fereastra era prea mică. Nu-i încăpea trunchiul prin ea.

Se lăsă să cadă, înjurând. Un murmur traversă vagonul.

— Cineva mai mic, a spus o voce.

Părinții își strânseseră copiii în brațe. Preț de o clipă nimeni nu s-a clintit. Sebastian a mijit ochii, a tras aer în piept, apoi a apucat-o pe Fannie după umeri și-a împins-o înainte.

— Ea intră.

— Sebastian, nu! a țipat Fannie.

— Unde sunt părinții ei? a întrebat cineva.

— Morți, a răspuns altcineva.

— Vino, copilă.

— Repede, copilă!

Pasagerii o împinseră pe Fannie înainte prin îngheșuiala de trupuri, atingându-i spatele ca pe moaștele care îndeplinesc dorințe. A ajuns la bărbatul voinic, care o ridică pe fereastră.

— Mai întâi picioarele, a instruit-o el. Când ajungi la pământ, fă-te ghem și rostogolește-te.

— Stai!

— Nu e timp! Trebuie să te duci acum!

Fannie s-a întors spre Sebastian. Avea ochii plini de lacrimi. *Ne vom revedea*, spuse el, dar pentru sine. Un bărbat cu barbă, care tot murmura rugăciuni, se aplecă spre Fannie și-i șopti la ureche:

— Să fii un om bun. Și spune lumii ce se întâmplă aici.

Gura ei se rotunji într-o întrebare pe care n-a mai apucat s-o spună, căci bărbatul voinic a împins-o prin deschizătură și Fannie s-a făcut nevăzută.

Cu un fâșâit, prin fereastră. Pentru o clipă, pasagerii au rămas stană de piatră, așteptându-se, parcă, s-o vadă pe Fannie cățărându-se înapoi pe fereastră. Când Fannie n-a apărut, au început să-mpingă. Prin vagon s-a

răspândit un val de speranță. *Putem scăpa! Putem pleca!*
S-au strivit unul de celălalt.

Și apoi.

POC! Un foc de armă. Apoi mai multe. În vreme ce trenul scârțâia din frâne, pasagerii s-au înghesuit să pună gratiile la loc la fereastră. N-au avut noroc. Nu țineau. Vagonul s-a oprit și ușile s-au deschis brusc; în lumina orbitoare a soarelui stătea un ofițer german cu pistolul ridicat.

— HALT! a urlat.

Sebastian văzu cum mâinile se desprindeau de pe gratii ca frunzele moarte de pe o ramură când o scuturi. S-a uitat la ofițer, s-a uitat la pasageri, s-a uitat la adolescenta care plângea, stând pe găleată și a înțeles că nu mai aveau nicio speranță. În clipa aceea, a blestemat un membru al familiei, pe fratele lui mai mic, Nico, și s-a jurat că într-o bună zi îl va găsi și-l va face să plătească pentru asta și că nu-l va ierta niciodată în viața lui.

Permiteți-mi să mă prezint

Puteți să aveți încredere în povestea pe care o veți auzi. Puteți să aveți încredere pentru că v-o spun eu, iar eu sunt singurul lucru în această lume în care puteți avea încredere.

Unii spun că te poți încrede în natură, dar eu nu sunt de acord. Natura este capricioasă; speciile prosperă, apoi dispar. Alții sugerează că te poți bizui pe credință. Care credință? întreb eu.

Cât despre oameni... Ei bine, cu oamenii te poți bizui că vor avea grijă doar de ei. Că atunci când sunt amenințați, vor distruge orice ca să supraviețuiască, mai ales pe mine.

Dar eu sunt umbra de care nu poți scăpa, oglinda care îți păstrează ultima imagine. Poți să te ferești de ochii mei toată viața, dar te asigur că ultima ta privire mie îmi aparține.

Eu sunt Adevărul.

Iar aceasta este o poveste despre un băiat care a încercat să mă frângă.

Ani de zile s-a ascuns, în timpul Holocaustului și după aceea, schimbându-și numele, schimbând vieți. Dar, în cele din urmă, sigur știa că-l voi găsi.

Cine să dibuie mai bine ca mine un mincinos mic?

„Un băiețel atât de frumos!”

Dați-mi voie să vi-l prezint, cum era el înainte ca minciunile să înceapă. Priviți fix pagina aceasta până când ochii vă alunecă în subconștientul încețoșat. Ah. Iată-l. Micul Nico Krispis, jucându-se pe străzile din Salonic, Grecia – cunoscut și sub numele de Thessaloniki – un oraș de pe malul Mării Egee care datează din anul 300 î.H. Aici, ruinele vechilor băi se amalgamează cu tramvaiele și căruțele trase de cai, piața de ulei de măsline este animată, iar vânzătorii ambulanți își vând fructele, condimentele și peștele adus de pe bărcile din port de dimineață.

Este anul 1936. Soarele de vară încălzește pavajul de piatră de lângă faimosul Turn Alb, o fortăreață din secolul al XV-lea construită să protejeze țărmurile Salonicului. Într-un parc din apropiere, copiii țipă, fericiți. Se joacă *abariza*, un joc în care două echipe desenează niște pătrate cu creta și apoi se aleargă din unul în altul. Cine e prins trebuie să stea pe pătrat până este „eliberat” de un coechipier.

Nico Krispis este ultimul rămas din echipa lui. Îl aleargă un băiat mai mare, pe nume Giorgios. Copiii capturați strigă „Nico, fii atent!” ori de câte ori se apropie Giorgios de el.

Nico zâmbește șmecherește. E rapid pentru vârsta lui. Se repede spre un felinar, se prinde de stâlp, apoi se învârte, lansându-se ca din praștie. Giorgios își ia avânt din brațe. E o cursă de alergare acum. Nico atinge cu

degetul mare de la picior marginea pătratului desenat cu creta exact în clipa în care băiatul mai mare îl atinge pe umăr.

– *Abariza!* strigă Nico și copiii se împrăștie. *Liberté! Freedom!*

– Nu, nu! Te-am prins, Nico! spune Giorgios. Te-am marcat înainte să atingi!

Copiii înlemnesc. Se-ntorc spre Nico. Cum o să se termine? El se uită la sanda. Apoi la Giorgios.

– Are dreptate, spune Nico. M-a prins.

Coechipierii lui se plâng. Se-ndepărtează bătând din picioare.

– Da’ de ce trebuie să zici întotdeauna adevărul, Nico? se vaită unul dintre ei.

Eu știu de ce.

Îmi dau seama imediat când am un admirator.

Acum, poate vă-ntrebați: de ce tocmai acest băiețel? Ce-o fi așa interesant la el? Nu există miliarde de vieți pe care Adevărul le-ar putea împărtăși, dezvăluind detaliile intime ale timpului lor petrecut pe pământ?

Răspunsul corect este că da, există. Dar cu Nico vă ofer o poveste care are consecințe, una care n-a mai fost spusă niciodată până acum. O poveste despre minciună, o mare minciună, dar și despre un mare adevăr, despre inimi frânte, război, familie, răzbunare și iubire, genul acela de iubire care este pusă la încercare de nenumărate ori. Iar înainte de finalul poveștii, avem chiar și un moment magic, pe fundalul unei nesfârșite tapiserii a fragilității umane.

Când vom termina povestea, e posibil să spui „nu se poate așa ceva”. Dar tocmai asta e chestia bizară cu